

**Ad quartum sic pro**

cedit. **V**ides q̄ aduocato non liceat p̄ suo  
 p̄rocinio pecuniā accipere. **O**pa. n. mie n̄ sūt  
 iuitu hūane remunerationis faciendā: s̄ il  
 lud Luc. i. 4. **C**ū facis prandiu aut cenā: no  
 li vocare amicos tuos neq̄ vicinos diuites:  
 ne forte ipsi te reuītēt et fiat ibi tributio. s̄ p̄  
 stare patrociniū cāe alicui⁹ p̄inet ad opera  
 mie vt dictū ē. ḡ nō licet aduocato accipere  
 tributioē pecunie pro patrociniō p̄elito  
**S**piuale nō ē p̄tali cōmutandū. sed  
 p̄rocinii p̄stitū videt̄ eē q̄ddā spiuale cui⁹ sit  
 vsus scie iuris. ḡ nō licet aduocato pro p̄ro  
 cinio p̄stito pecuniā accipere. **S**ic ad iu  
 diciū cōcurrit p̄sona aduocati: ita etiā p̄sōa  
 iudicis et p̄sona testis. s̄ fm Aug. **A**d Ma  
 cedoniū non debet iudex vendere iustū iudi  
 ciū: nec testis verū testimoniū. ḡ nec aduoca  
 tus poterit vendere iustū patrociniū. **S**z  
 5 ē qd̄ Aug⁹ dic̄ ibidē. qd̄ aduocat⁹ licite vē  
 dit iustū p̄rocinii et iuris perit⁹ verū cōsiliū.  
**R**⁹ dō qd̄ ea que q̄ n̄ tenet alteri exhibe  
 re iuste pōt pro eorū exhibitione recōpēsa  
 tionē accipere. **M**anifestū ē at̄ qd̄ aduocat⁹ n̄  
 sp̄ tenet p̄rocinii p̄stare: aut cōsiliū dar̄ cau  
 sis aliorū. et iō si vendat suū p̄rocinii siue cō  
 siliū nō agit i iusticiā. **E**t eadē rō est de me  
 dico opē ferente ad sanandū. et de oib⁹ alijs  
 h̄ modi p̄sonis: vū tñ moderate accipiāt cō  
 siderata cōditiōne p̄sonarū et negotiorū et la  
 borū et cōsuetudine patrie. **S**i at̄ p̄ improbita  
 tē aliqd̄ imoderate extorqueāt: peccāt i ius  
 ticiā. **U**n̄ Aug⁹ dic̄ ad Macedoniū. qd̄ ab  
 his extorta p̄ imoderatā improbitatē sp̄eti so  
 lēt: data p̄ tolerabilē cōsuetudinē nō solēt.  
**A**lā primū ḡ dō qd̄ n̄ sp̄ q̄ hō pōt misericor  
 diter facere: tenetur facere grati: alioquin  
 nulli liceret aliquā rē vēdē: qz quālibz rez pōt  
 hō misericordit̄ ipendē. s̄ qn̄ eā misicordit̄  
 ipēdit nō humanā s̄ diuinā remuneratōes  
 q̄rere d̄z. **E**t sicut aduocat⁹ qn̄ cāe pauperū  
 misericordit̄ p̄rocinat: nō d̄z itendere remu  
 nationē humanā: s̄ diuinā: nō tñ sp̄ tene  
 tur grati patrociniū ipendē. **A**d scōm dō  
 qd̄ et si scia iuris sit q̄ddā spiuale: tamen vsus  
 ei⁹ sit ope corpali. et iō p̄ ei⁹ recōpensatione  
 licet pecuniā accipere. aliogn̄ nulli artificii lice  
 ret de arte sua lucrari. **A**d teriū dicēdū  
 qd̄ iudex et testes cōes sūt vtriq̄ parti: qz iu  
 dex tenet iustā sniaz dare. et testis tenet verū

testimoniū dicē. **I**usticia at̄ et veritas nō de  
 clināt i vnā ptē magi q̄ i aliā. et iō iudicib⁹  
 de publico sūt stipēdia laboris statuta. et te  
 stes accipiūt nō q̄si p̄ciū testimony: s̄ quasi  
 stipēdiū laboris expēsas: ul̄ ab vtraq̄ parte  
 v̄l ab ea a qua iducūt: qz nemo militat stipē  
 dy suis vnq̄: ut d̄r. i. **A**d Cor. 9. s̄ aduoca  
 tus alterā ptē tñ defendit. et iō licite pōt p̄  
 ciū accipere: a parte quā adiuuat.

**O** **E**inde **C**onside  
 randū ē de iurys h̄bozū q̄  
 iferunt extra iudiciū. **E**t  
 p̄ de contumelia. 2º de d̄trac  
 tiōe. 3º de susurratiōe. 4º  
 de maledictione. **C**irca primū q̄rūt quat  
 tuor. p̄ qd̄ sit cōtumelia. 2º vtr̄ ois contume  
 lia sit pct̄n̄ mortale. 3º vtr̄ oporteat contume  
 liosos rep̄mē. 4º de origine contumelie.

**Ad primū sic proce**

dit. **V**ides qd̄ contumelia n̄ cōsistat i v̄bis. Cō  
 tumelia. n. ipoztat q̄ddā nocumētū p̄rimo  
 illatū cū p̄tineat ad iusticiā. s̄ h̄ba nullū no  
 cumentū vident̄ iferre p̄rio nec i reb⁹ nec i  
 p̄sona. ḡ cōtumelia nō cōsistit i verbis. **C**on  
 tumelia videt̄ ad quandā debonozatio  
 nē p̄tinē. s̄ magi alijs pōt ibonozari seu vi  
 tupari factis q̄ v̄bis. ḡ videt̄ qd̄ cōtumelia n̄  
 cōsistat in h̄bis s̄ magis i factis. **D**ebono  
 ratio q̄ sit i h̄bis veri⁹ d̄r cōiutiū uel ipropiū  
 sed cōtumelia v̄l differre a conuitio et ab i  
 p̄perio. ḡ contumelia non cōsistit i v̄bis  
**S**ed 5. **N**ihil auditu percipit nisi h̄bus.  
 s̄ cōtumelia auditu percipit: s̄ illud Jere. 20.  
**A**uditū cōtumelias i circuitu. ḡ cōtumelia  
 ē i h̄bis. **R**⁹ dō qd̄ contumelia ipoztat d̄bo  
 nozationē alicui⁹. qd̄ qdē cōtingit dupliciter  
**A**lā. n. honoz aliquā excellentiā cōsequatur.  
 vnoº alijs aliū debonozat cū p̄inat eū excel  
 lētia prop̄ quā hēbat honozē. qd̄ qdēz sit p̄  
 pct̄a factorū de qb⁹ s̄ dictū ē. **A**lioº cū alijs  
 id qd̄ ē i honozē alicui⁹ deducit i noticiam  
 ei⁹ et aliorū. et h̄ prope p̄tinet ad contumeliaz  
 qd̄ qdē sit p̄ aliqua signa. **S**z sic Aug⁹ dic̄ in  
 2º de doc. xpiana. oīa signa verbis cōparata.  
 paucissima sūt. **V**erba. n. inter hoīes obtinu  
 erūt p̄cipatū significando q̄cūq̄z aīo accipi  
 untur. et iō contumelia p̄pe loquēdo i v̄bis cō  
 sistit. **U**n̄ Jfido. dic̄ i liº etymologiaz qd̄ con  
 meliosus dic̄ alijs quia velox est et tumet



verb iurie: tñ qz etiã p facta aliq̄ siḡt aliqd  
q̄ in hoc qd̄ siḡnt hñt vim verboꝝ significan-  
tiũ ide e q̄ cõtumelia extẽso noie etiã i facti  
dicif. **Uñ** Ro. p̄ sup̄ illud: cõtumeliosos su  
perbos. dic̄ glo. q̄ cõtumeliosi sũt q̄ dictis l  
facti cõtelias z turpia iferũt. **¶** Ad primũ ḡ  
võ q̄ verba fm̄ sui essẽtiã. i. inq̄tũ sũt qdam  
soni audibiles nullũ nocumentũ alteri infe-  
rũt nisi forte grauãdo auditũ: puta cũ aliqs  
nimis alte loq̄tur. Inq̄tũ hõ sũt signa rep̄-  
sentantia aliqd̄ i noticia alioꝝ: sic pñt dõna  
multa inferre. inter q̄ vnũ e q̄ hõ dõnificaf  
q̄tũ ad detrimentũ honoris sui: vel reuerẽ-  
tie sibi ab alijs exhibende. z iõ maior est cõ-  
tumelia si aliqs alicui d̄fectũ suũ dicat corã  
multis: z tñ si sibi soli dicat põt eẽ cõtumelia  
inq̄tũ ipse q̄ loq̄t iniuste d̄ reuerẽtiã audie-  
tis agit. **¶** Ad secũdũ võ q̄ itantuz aliqs ali-  
quẽ factis debonorat inquãtũ illa facta vel  
faciunt vel siḡnt illõ qd̄ eẽ hõnorẽ alicuius  
quozũ primũ nõ p̄tinet ad contumeliaz sed  
ad aias iniusticie sp̄es: de qbus s̄ dictuz e. se-  
cũ dũ vero p̄tinet ad cõtumeliã inq̄tũ facta  
hñt vim vboꝝ i significando. **¶** Ad etiũ võ  
q̄ cõuitiũ z ipropriũ cõsistũt i verbis sic z  
cõtumelia: qz p̄ oia h̄ representaf aliqs d̄fectũ  
alicui? i detrimentũ honoris ipsius. **¶** h̄ mõi  
ãt defectus e triplex. s. d̄fectũ culpe q̄ sp̄ntaf  
p̄ verba cõtumeliosa z defectũ gnãlit culpe z  
pene q̄ resp̄ntaf p̄ cõuitiũ: qz cõuitiũ cõsuevit  
dicif nõ solũ aie: s̄ et corporis. **Uñ** si quis ali-  
cui iuriose dicat eũ eẽ cecũ. cõuitiũ quidez  
dicif: s̄ nõ cõtumeliã. **¶** Si qs̄ at dicat alteri q̄  
sit fur: nõ solũ cõuitiũ sed et cõtumeliã i fert  
qñqz vero resp̄ntaf aliqs alicui defectũ mino-  
ratiois siue indigentie q̄ etiã derogat honori  
m̄ti q̄cũqz excellentia. z h̄ fit p̄ vbu ipropy  
qd̄ pp̄rie e qñ aliqs iuriose alteri ad memo-  
ria reducit auxiliũ qd̄ contulit ei necessitatem  
patientis. **Uñ** dicif Eccl. 20. Exigua dabit et  
multa iproperabit: qñqz tñ vnũ istozũ p̄ alio  
ponitur.

### Ad secunduz sic pro

cedif. **¶** Videl q̄ cõtumelia vel cõuitiũ nõ fit  
pctm̄ mortale. **¶** Nullũ. n. pctz mortale e actũ  
alicuius vtutis. s̄ cõuitiari e actũ alicui? vtu-  
tis. s. eutropelie ad quã p̄tinet hñ cõuitiari  
fm̄ phm̄ i 4º ethicoꝝ. ḡ cõuitiũ siue cõtume-  
lia nõ e pctm̄ mortale. **¶** S. Pctm̄ mortale  
ñ iuenit i viris pfectis: ḡ tñ cõuitia uel cõtu-

melias aliqñ dicunt: sicut patz de aplo q ad  
Gal. 5º. dixit. **¶** I sensati galathe. Et oñs dic̄  
Luc. vlt. **¶** Stulti z tardi corde ad credẽdũ  
ḡ cõuitiũ siue cõtumelia nõ e pctm̄ mortale.  
**¶** S. Quis illud qd̄ e pctm̄ veniale ex gnẽ  
possit fieri mortale: nõ tñ pctm̄ qd̄ e ex gnẽ  
mortale põt eẽ veniale ut s̄ habitũ e. si ḡ cõ-  
uitiũ vel cõtumelia eẽt pctm̄ mortale ex gnẽ  
suo sequerẽt q̄ sp̄ eẽt pctz mortale: qd̄ vide-  
tur eẽ falsũ: ut p̄z i eo q̄ leuit z ex surreptioe  
vel ex leui ira dicif aliqd̄ verbũ contumeli-  
osũ. nõ ḡ contumelia l cõuitiũ ex gener suo  
e pctm̄ mortale. **¶** S. 3. Nihil meret penã  
etnã inferni nisi pctm̄ mortale. s̄ cõuitiũ v̄l  
cõtumelia meret penã inferni. s̄ illud Mat. 5.  
¶ Qui dixerit fratri suo fatue re? erit gebẽ-  
ne ignis. ḡ cõuitiũ vel cõtumelia e peccatũ  
mortale. **¶** võ q̄ sicut s̄ dictũ e. verba in-  
q̄tũ sũt soni qdã nõ sũt i nocumentũ alioꝝ  
s̄ inq̄tũ significãt aliqd̄: q̄ gdes significatio  
ex interiori affectu p̄cedit. z iõ i pctis vboꝝ  
maxime considerandũ videt ex q̄ affectu ali-  
qs verba profert. **¶** Cũ ḡ cõuitiũ seu cõtumelia  
de sui rõne ipozet quãdã debonoratiõẽ: si  
intentio proferentis ad h̄ ferat ut aliqs per  
verba q̄ profert honore alteri? auferat. h̄ p̄-  
prie z p̄ se e dicẽ cõuitiũ vel contumeliã. z h̄  
e pctm̄ mortale nõ min? q̄ furtũ vel rapia: ñ  
ñ. hõ min? amat suũ honore q̄ re possessã  
**¶** Si võ aliqs vbu cõuitiũ vel cõtumelie alteri  
dixerit: nõ tñ aio debonorãdi s̄ forte prop̄  
correctionẽ vel prop̄ aliqd̄ h̄ mõi: non dic̄  
cõuitiũ vel contumeliã forãlit z p̄ se. s̄ p̄ ac-  
cidẽs z malit. inq̄tũ. s. of id qd̄ põt eẽ cõuitiũ  
vel cõtumelia. vñ h̄ põt eẽ qñqz pctm̄ veniale  
qñqz at absqz oĩ pctõ: i q̄ tñ necia e discretõ  
ut moderate hõ talib? vbis vtatur: qz põt ei  
se ita graue cõuitiũ q̄ per icautelã prolatiũ  
aufertet honore ei? s̄ quẽ pferret. z tñc pot  
fer hõ peccare mortalic: etiã si nõ itenderet  
debonorationẽ alteri? : sic etiã si aliqs icau-  
te aliũ ex ludo pcutiẽs qñc ledat: culpa ñ ca-  
ret. **¶** Ad primũ ḡ dicendũ q̄ ad eutropeluz  
p̄tinet dicere aliqd̄ leue cõuitiũ: nõ ad dõ-  
norationẽ vel ad cõtristationẽ ei? i quẽ d̄r.  
s̄ magis cã delectatiõis z ioci. z h̄ põt esse  
sine pctõ si debite circumstantie obfuent: si  
võ aliqs ñ reformidet cõtristaf eũ i quẽ pferet  
h̄ mõi iocosũ cõuitiũ dõmedo alyis risuz ex-  
citer. h̄ e vitiosũ ut ibidẽ d̄r. **¶** Ad secũdũ  
dicendũ q̄ sicut licitũ e aliqũe verberare v̄l



in rebus dānificare cā discipline: ita ē t cā discipline pōt aliq̄s alci quē debet corrigere verou aliq̄d cōmōsū dicere. t h̄ mō dñs discipulos vocavit stultos. t ap̄ls galathas in senatos. tñ sicut Aug⁹ dīc i lib⁹ de sermone dñi i mōte. raro t ex magna necitate obiurgationes sūt adhibende i qb⁹ non ut nobis s; ut dño seruiat istemus. ¶ Ad tertiu dō q̄ p̄ cū p̄ctm conuirtit vel cōtumelie ex aio dī centis dependeat: pōt cōringere q̄ sit p̄ctm veniale si sit leue cōuirtit nō multū boiem d̄ honestans t p̄ferat ex aliq̄ animi leuitate l̄ ex leui ira absq; firmo p̄posito aliq̄e d̄ honestadi. puta cū aliq̄s itē dit aliq̄e p̄b⁹ mōi verbū leuē cōrristare.

**Ad tertiu sic proce**

dit. Videt q̄ aliq̄s nō debeat cōtumelias si bi illatas sustinere. Qui. n. sustinet cōtumeliā sibi illatā: audaciā nutrit cōuirtātis. s; h̄ n̄ ē facien dū. ḡ hō nō d; sustinē cōtumeliā sibi illatā: s; magis cōuirtanti rīdere. ¶ T. Dō d; plus se diligere q̄ aliū. s; aliq̄s nō d; sustinere q̄ alteri cōuirtit i feratur. Un̄ d̄ p̄. 26°. Qui iponit stulto silētū iras mitigat. ḡ etiaz aliq̄s nō deb; sustinē cōtumelias illatas sibi. ¶ P. Nō licet alicui vindicare seip̄m: s; illud d̄ tibi. vindictā t ego retribuā: s; aliq̄s nō resistendo cōtumelie se vindicat: s; illō Criso. Si vindicare vis sile t fūnestā ei d̄di sibi plagā. ḡ aliq̄s nō debet silēdio sustinē r̄ vba cōtumeliosa: s; magis rīder. ¶ S. D̄ ē qd̄ d̄ i ps. Qui ingrebant mala mihi locuti sūt vāntes. Et p̄ ea subdit: Ego at̄ tāq; surdus n̄ audiebā t sic mut⁹ nō ap̄iens os suū. ¶ B. Dō q̄ sic patientia necia ē in his q̄ cōtra nos sūt: ita ē t in his q̄ nos dicūt. Precepta at̄ patientie i his q̄ nos sūt sūt i p̄paratione ai bñda. sicut Aug⁹ i lib⁹ de sermōe dñi i mōte exponit illud p̄ceptuz dñi. Si qs̄ p̄cussit te i vna maxilla p̄be ei t aliā vt. s. hō sit paratus h̄ facere si op⁹ fuerit: nō tñ semp̄ teneē face actu. q; nec ipse dñs h̄ fecit: s; cū susceptisset alapa dixit. qd̄ me cedis: ut h̄c̄ Joh. 18°. Et id̄ etiā circa vba cōtumeliosa q̄ nos dicūt ē id̄ itelligendū: tenēur. n. h̄re animū paratū ad cōtumelias tolerandas si expēdēs fuerit. Quisq; tñ oz ut cōtumeliā illatā repellam⁹ maxie p̄p̄ duo. p̄ qd̄e prop̄ bonū ei⁹ q̄ cōtumeliā ifert: ut videlicet eius audacia reprimat. t de cetero talia nō attēret

fm̄ illud p̄. 26°. R. n̄de stulto iux̄ stulticiā suā ne sibi sapiēs videat. Alio⁹ p̄p̄ bonum multoz q̄rū p̄fect⁹ ipedit⁹ p̄p̄ cōtūelias nō bis illatas. vñ d̄reg⁹ dīc sup̄ Ezech. omel. 9. Di q̄rū vita i exēplo imitationis ē posita de b̄t si p̄it detrahentiū sibi vba d̄p̄escē ne eorū p̄dicatoez nō audiāt q̄ audire poterāt: et ita in p̄auis morib⁹ remanētes bñ viuē cōtē nāt. ¶ Ad primuz ḡ dō q̄ audaciā cōuirtātis cōtūeliosi v; aliq̄s moderate resp̄met. s. p̄pter officiū caritatis: nō p̄p̄ cupiditatis p̄uati honozis. vñ d̄ p̄. 26°. Ne respōdeas stulto iuxta stulticiā suā ne ei silis efficiar. Ad scdm̄ dō q̄ in h̄ q̄ aliq̄s alienas cōtūelias re p̄mit: nō ita timeē cupiditas p̄uati honozis sic cū aliq̄s rep̄lit cōtumelias p̄p̄as. magl̄ at̄ vñ h̄ p̄ouenire ex caritatis affectu. ¶ Ad tertiu dō q̄ si aliq̄s hoc aio taceret ut tacendo cōtumeliātē ad iracūdiā puocaret. h̄ p̄tineret ad vindictā: s; si aliq̄s taceat volēs dare locū ire h̄ ē laudabile. vñ d̄ Eccl. 8°. Nō litiges cū bōie linguato: t nō struas i igez illius ligna.

**Ad quartum sic pro**

cedit. Videt q̄ cōtumelia nō oriat ex ira: q; d̄ p̄. 1. Ubi sup̄bia ibi cōtumelia. s; ira ē vitu distinctū a sup̄bia. ḡ cōtumelia non orit ex ira. ¶ P. p̄. 20. d̄. Dēs stulti miscēt cōtumelias. s; stulticia ē vitu oppositū sapie vt s̄ habitū e: ira at̄ opponit̄ mansuetudini. ḡ cōtumelia nō orit ex ira. ¶ P. Nullū p̄ctm diminiuit ex sua cā. s; p̄ctm cōtumelie diminiuit si ex ira p̄ferat. ḡui. n. peccat q̄ ex odio cōtumeliā ifert q̄ ex ira. ḡ cōtumelia non orit ex ira. ¶ S. D̄ ē qd̄ greg⁹. 31. moral. dicit q̄ ex ira orit̄ cōtumelie. ¶ B. dicenduz q̄ cū vñ p̄ct; possit ex d̄f̄s oriri: ex illo tñ d̄r̄ principali⁹ h̄re originē: ex q̄ frequenti⁹ p̄cedere cōsuevit p̄p̄ p̄p̄nquitatē ad finē ip̄s. Cōtumelia at̄ magnā h̄z p̄p̄nquitatē ad finē ire q̄ ē vindicta. nulla. n. vindicta est ira to magis i p̄optu q̄ iferre cōtumeliā alteri. t id̄ cōtumelia maxie orit̄ ex ira. ¶ Ad p̄mūz ḡ dō q̄ cōtumelia nō ordinat̄ ad finē sup̄bie q̄ ē celsitudo. t id̄ nō directe cōtumelia orit̄ ex sup̄bia: dispōit tñ sup̄bia ad cōtumeliā in q̄tū illi q̄ se sup̄iores estimant facili⁹ alios contēnūt: t iurias eis irrogant. facili⁹. n. irascūt: utpote reputantes idignū q̄ qd̄ eorū volūtate agitur. ¶ Ad scdm̄ d̄ceduz



¶ fm p̄m in 7<sup>o</sup> ethicozū: ira nō p̄fecte au-  
dit rōnē. z sic irat<sup>o</sup> patit̄ rōnis defectū in q̄  
conuenit cū stulticia. z p̄p̄ hoc ex stulticia  
ozit̄ contumelia s̄z affinitatem quā h̄z cū ira.  
¶ Ad t̄tū dō q̄ fm p̄m i 2<sup>o</sup> rhetorice irat<sup>o</sup>  
itendit manifestā offēlā: qd nō curat odiēs  
z iō cōtumelia q̄ ipoztat manifestā iuriam  
magis pertinet ad irā q̄ ad odiū.

**Deinde de**  
**D**randū ē d̄ detractōne. ¶ Et  
circa hoc q̄runt̄ q̄tuoz. 1<sup>o</sup> p̄  
qd̄ sit detractio. 2<sup>o</sup> vtrū sit  
p̄ctm̄ mortale. 3<sup>o</sup> de cōpa  
ratōe ei<sup>o</sup> ad alia p̄ctā. 4<sup>o</sup> vtrū peccet aliq̄  
audiēdo detractōne.

**Ad primū sic proce-**

dit̄. ¶ Videl̄ q̄ detractio nō sit deniḡtio alie  
ne fame p̄ occulta v̄ba ut a q̄busdā diffinit̄.  
Occultū. n. z manifestū sūt circūst̄tie non  
constituentes sp̄z p̄cti. accidit. n. p̄ctō q̄ a  
multis sciaf̄ uel a paucis. s̄z illud qd̄ nō cōsti-  
tuit sp̄m̄ p̄cti nō p̄inet ad rōnē ip̄s<sup>o</sup>: nec d̄  
bet poni i ei<sup>o</sup> diffinitōe. q̄ ad rōnez d̄tractō-  
nis non p̄inet q̄ fiat per occulta v̄ba. ¶ 1<sup>o</sup>.  
Ad rōnē fame pertinet publica noticia. si q̄  
p̄ detractōne denigret̄ fama alicui<sup>o</sup>: nō po-  
terit̄ h̄ fieri p̄ verba occulta: s̄z p̄ v̄ba in mani-  
festo dicta. ¶ 2<sup>o</sup>. Ille detrah̄t qui aliqd̄ sub-  
trah̄t vel diminuit de eo qd̄ ē. s̄z q̄nq̄ deni-  
grat̄ fama alicui<sup>o</sup> etiā si nihil subtrah̄t a vi-  
tate: puta cū aliq̄s vera crimia alicui<sup>o</sup> pandit  
q̄ nō ois deniḡtio fame ē detractō. ¶ 3<sup>o</sup>. s̄z  
ē qd̄ d̄r̄ ecclias̄tes. x<sup>o</sup>. Si mordeat serpēs in  
silentio nihil eo min<sup>o</sup> h̄z q̄ occulte detrah̄t.  
q̄ occulte mordere famā alicui<sup>o</sup> est detrah̄t.  
¶ 4<sup>o</sup>. dō q̄ facto aliq̄s nocet alteri dupl̄r.  
Manifeste quidē sic in rapina vel q̄cūq̄ vi-  
olentia illata. Occulte at̄ sicut i furto z vo-  
lōsa p̄cussioe. Ita ē v̄bo aliq̄s dupl̄r aliq̄e  
ledit. ¶ Uno<sup>o</sup> i manifesto. z h̄ sit p̄ contumeliaz:  
ut s̄ dictū ē. Alio<sup>o</sup> occulte. z h̄ sit p̄ detractō-  
nē. ¶ 5<sup>o</sup>. h̄ at̄ q̄ aliq̄s manifeste v̄ba s̄ aliū p̄-  
fert videt̄ eū parū p̄dere. vñ ex h̄ ipso d̄ho  
noz̄at. z iō cōtumelia detrimētū affert. ho-  
noz̄i ei<sup>o</sup> i quē p̄fert: s̄z q̄ v̄ba s̄ aliq̄e p̄fert  
i occulto videt̄ eū vereri magl̄ q̄ p̄uipendē.  
vñ n̄ directe ifert detrimētū honoz̄i s̄z fame  
q̄tū h̄ mōi h̄ba occulte p̄ferens q̄tū i ipso  
ē eos q̄ audiūt facit malā opinionē h̄re d̄ eo

z quē loq̄t̄. h̄. n. intēdere videt̄. z ad h̄ cona-  
tur detrah̄tēs ut ei<sup>o</sup> verb̄ credat̄. ¶ Uno<sup>o</sup> p̄z q̄ d̄  
tractio differt a cōtumelia dupl̄cī. ¶ Uno<sup>o</sup>  
q̄tū ad modū p̄ponēdi h̄ba: qz. s̄. cōtumelio-  
sus māifeste s̄ aliq̄e loq̄t̄: detractor aut̄ oc-  
culte. Alio<sup>o</sup> q̄tū ad finē itentū: siue q̄tūz ad  
nocumētū illatū: qz. s̄. cōtumeliosus dero-  
gat honoz̄i: detractor fame. ¶ Ad p̄mū q̄ dō  
q̄ i volūtarijs cōmutationib<sup>o</sup> ad q̄s reducū-  
tur oīa nocumēta p̄rio illata v̄bo vel facto  
d̄r̄ificat rōnem p̄cti occultū z manifestū: qz  
alia ē rō i volūtarijs p̄ violētā z p̄ ignorātia:  
ut s̄ dictū ē. ¶ Ad secūduz dicendūz q̄ v̄ba  
detractōis dicūt̄ occulta nō simpliciter: s̄z p̄  
parationē ad eū de q̄ dicūt̄: qz eo abite z ig-  
rante dicunt̄. s̄z cōtumeliosus i facie s̄ boi-  
nē loq̄t̄. vñ si aliq̄s de alio male loq̄t̄ coram  
multis eo abite detractio ē: si at̄ eo solo pre-  
sente contumelia ē: q̄uis etiāz si vni soli aliq̄s  
d̄ absente malū dicat: corūpit famā ei<sup>o</sup> nō  
i toto: s̄z in parte. ¶ Ad t̄tū dō q̄ aliq̄s dici-  
tur detrah̄t nō qz diminuat de vitate: sed qz  
diminuit famā ei<sup>o</sup>: qd̄ qdē sit q̄nq̄z directe.  
q̄nq̄z idirecte. Directe qdēz q̄ dupl̄cī. vno<sup>o</sup>  
q̄n̄ salū iponit alteri. 2<sup>o</sup> q̄n̄ p̄ctm̄ adauget su-  
is v̄bis. 3<sup>o</sup> q̄n̄ occultū reuelat. 4<sup>o</sup> q̄n̄ id qd̄ est  
bonū dicit mala itētiōe factū. Indirecte at̄  
uel negando bonum alterius uel maliciose  
f̄ticēdo: uel minuēdo.

**Ad secundūz sic pro-**

cedit̄. ¶ Videl̄ q̄ d̄tractio n̄ sit p̄ctm̄ mortale  
Null<sup>o</sup>. n. act<sup>o</sup> v̄tutis ē p̄ctm̄ mortale. s̄z reue-  
lare p̄ctm̄ occultū qd̄ sicut dicit̄ ē ad d̄trac-  
tionē p̄inet. ē act<sup>o</sup> virtutis vel caritatis dū  
aliq̄s fr̄is p̄ctm̄ denūciat ei<sup>o</sup> emendationē i-  
tendēs: uel etiā ē act<sup>o</sup> iusticie dū aliq̄s fr̄ez  
accusat. q̄ detractō nō ē p̄ctm̄ mortale. ¶ 1<sup>o</sup>.  
Sup̄ illud p̄. 24<sup>o</sup>. Cū detractoribus ne cō-  
miscaris. dicit glo. Hoc sp̄aliē vitō p̄clit̄  
totū gen<sup>o</sup> h̄ūanū. s̄z nulluz p̄ctm̄ mortale in  
toto h̄ūano genere inuenit̄: qz multi abstinet̄  
q̄ p̄ctō mortali: p̄ctā at̄ venialia sūt q̄ i hoib<sup>o</sup>  
inueniūt̄. q̄ detractio ē p̄ctm̄ veniale. ¶ 2<sup>o</sup>.  
Aug<sup>o</sup> i omel. de igne purgatorio: inter p̄ctā  
minuta ponit q̄n̄ cū oī facilitate uel temeri-  
tate maledicim<sup>o</sup>: qd̄ p̄inet ad detractōne.  
q̄ detractio ē p̄ctm̄ veniale. ¶ Sed s̄ est qd̄  
addit̄ ut dicit glo. ne leue putef̄. p̄p̄ h̄ q̄  
sistit i verbis. ¶ 3<sup>o</sup>. dō q̄ sicut s̄ dictum est